

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
învoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Prozelitism revoltător

Acțiunea de învrăjpire confesională continuă — Cine-s vinovații

(*) Ortodoxia noastră este, prin constituție, națională și dorește, cu disperare, să fie „dominantă”. Pentru marfa primă are brevet oficial, pe care îl exploatează, foarte găgănos, spre a obține pe cel de al doilea monopol. — Mai corect și mai util ar fi, deigur, să procedeze invers. Să fie cu adevărat dominantă în viața publică, reformând moralurile și instăpânind pe toată linia normele moralei eterne, pe care le are în evangelle. E singura „dominantă” care merită și trebuie răvărită de către o biserică creștină și în special de către aceea care are, prin situația ei, în primul rând răspunderea pentru moralitatea publică. — Făcând așa, întărind temelile sufletești ale neamului, ar împlini cu adevărat o mare misiune națională, care s'ar impune dela sine și ar mai avea nevoie să fie vândută la toate răspântiile publicității în stihuri de reclamă.

Pusă pe cântarul acestei judecăți, singura dreaptă și obiectivă, activitatea ortodoxiei, dela toate părțile încoace, arată o scădere supărătoare. Numura ei ardeleană, în deosebi,

Atunci când neamul românesc, după spusa și convingerea tuturor, avea nevoie de pace și armonie, ea a rămas pe toate ogoarele ura și învrăjpirea. A vrut să desființeze, scurt și la repezeală, biserica unită. Cu buna și cu momeala de se putea; călcându-o în picioare, la nevoie. În acest vânt, pornit spre distrugere, nu putea fi decât furtună. Așa cum a și fost. — Și, știind, noi n'am pierdut nimic. Valul s'a isbit neputincios de zidul credinței noastre. Neamul românesc da, el a pierdut. S'a irosit în certuri fracționiste o vreme extrem de prielnică lucrului de consolidare națională. — Căci, corect, aceasta trebuia să primeze. Întâi întărirea în pace, prin muncă frățească. Imbrățișați în timpul eforturilor constructive, ne-am fi putut apoi mai apoi și în credință mai apropiați. Credințele noastre au inversat lucrurile și aci. Au rămas întâi unitatea în orice condițiuni, lăsând pentru mai apoi munca patriotică. Păcat!

Păcat și greșală de neînțeles, că unii dintre râvnitorii marelui viș al unității persistă astăzi, cu puerilă dârzenie, pe această cale de mârșă. Se încăpăținează și acum în prozelitism unitofob. Și întrebunțează în acest scop mijloace neîngăduite. — Ceeace face, de pildă, par. Ivan dela Cluj, e profund dureros. A lansat asupra satelor noastre pașnice și credincioase din județul Someș și din Maramureș o călărie de călugări, mai mult sau mai puțin calfabefi. Apostolia lor e simplă: „Injură și omniaziă pe preotul satului și religia greco-catolică” („Coasa” din 16. VIII). Mai pune: „Injură și omniaziă pe preotul satului și religia greco-catolică”, și atracția se-parașă parohiale, pe care prevedința guvernelor

a hărăzit-o, în sate curat unite, viltoarei parohii ortodoxe, și treaba s'a făcut. Se găsește ușor zece pierduți, pentru cari par. Ivan ridică pe loc — de unde-o mai fi având atâția bani? — biserică. Spre mai marea slavă a ortodoxiei.

Am putea trece zămbind pe lângă aceste svârcoliri. Ele s'au dovedit și se dovedesc mereu neputincioase. Gozurile cari se prind în mrejele prea puțin apostolice ale par. Ivan nu plătesc nici truda, nici cheltuiala. Ceeace nu putem însă admite cu nici un preț și nu putem tăcea la nici un caz este altceva: *permanenta încercare de a degrada autoritățile publice la rolul trist de unelte în slujba acestui prozelitism rușinos.* S'au rezervat, în comune unite, sesiuni pentru viltoarele parohii ortodoxe. Se trimit dascăli ortodocși în comune unite, cu misiunea tainică de a se hirotoni preoți la sesiunea parohială existentă. Și când nici așa „nu merge”, se găsește autorități cari trec la acțiunea de „convingere” directă a subalternilor puși în fața alternativei de-a alege între ortodoxie și pâinea cea de toate zilele.

Un caz recent și instructiv. — S'a petrecut în Maramureș. Aici e, se știe, câmpul de operațiune predilect al par. Ivan. (Fiindcă în Maramureș trebuie, musai, să se facă episcopie ortodoxă, deși acolo de veacuri nu-i picior de ortodoxi): „Direcțiunea salinei Ocna-Șugatag scrie oficiale primăriei comunale (Nr. 1359 din 10. III): „Intrucât mai mulți funcționari și lucrători voiesc să treacă la religia dominantă (sic!) a Țării, cu onoare Vă rugăm să binevoști a ne comunica ziua și ora exactă când puteți face formalitățile de trecere. Aceasta vă rugăm din motivul, că voim a da permis fiecărui funcționar și lucrător care cere trecerea”. — Politicoasă, primăria răspunde și cere să i-se comunice numărul aproximativ al catehumenilor, pentru a se îngriji de imprimare. Grija de prisos. Direcțiunea salinei e prevăzătoare și are râvnă arzătoare: „In privința imprimatelor — răspunde ea, tot oficial, Nr. 1505 din 15. III. 1934 — cu onoare Vă comunicăm, că ne vom îngriji noi”. — Purtare de grijă deadreptul îndușetoare. Și se mai găsește totuși muncitori cari se plâng de tratamentul la care sunt supuși. Nerecunoscătorii!

Așa dar, direcțiunea salinei Ocna-Șugatag se îngrijește oficial, ca funcționarii și lucrătorii să treacă la religia „dominantă” a țării. Poartă corespondență oficială în acest scop. Se îngrijește de imprimare. — Numai orbul nu vede, ce lucrătură încalificabilă se ascunde în dosul acestor adrese. Și numai par. Ivan se poate bucura de așa vânat. Dreptatea, omenia, evangellia și legile țării însă protestează violent împotriva lui. Este absolut inadmisibil și

vrednic de pedeapsă. D. Ing. Bulat este trimis la Ocna-Șugatag să scoată sare. Pentru asta e plătit de țară. Dacă vrea să facă misionarism, să părăsască imediat slujba. Așa-l cinstit.

Și dacă nu o face de bună voie, autoritățile superloare sunt datorare să-l deschidă acest drum. Să-l ancheteze numaldecât și să vadă cât e de mare mândărimea lui pravoslavnică. Păcat de așa dar, să se piardă în fundul ocnei. — Cerem, încă odată, anchetă severă și dreaptă la Ocna-Șugatag. Casa autonomă a Monopolurilor și Ministerul sunt datorare s'o facă. Dacă nu, va trebui să tragem concluzia, că ele însăși patronază aceste manopere. S'ar dovedi atunci, că stăm în fața unui prozelitism de stat. Ceeace nu putem crede. Ar fi prea grav. Și ar putea avea urmări prea grele. Fiindcă, evident, noi striviți nu ne putem lăsa. De nici un Bulat și de nici un pirat.

De aceea, nu putem crede. Așteptăm ancheta. Trebuie să se facă dreptate!

Congresul Agrului Maramureșan. Eparhia Maramureșului a cucerit locul prim în organizarea Agrului. Și vrea să-l păstreze. Congresul din acest an, ținut la 25—26 August în Șomcuta Mare arată, că reușește.

Adunarea a fost o mare sărbătoare pentru întreaga regiune a „Cetății de peatră”. Mii de credincioși au ascultat *liturghia arhierescă* și cuvântul cald și avântat al par. episcop Alexandru. A trecut de 2000 numărul celor cari s'au apropiat de masa Domnului. Amănunt care singur ajunge pentru a arăta, ce binefacere spirituală a fost congresul pentru întregul ținut al „Chioarului”. — Și încă un amănunt, semnificativ și îmbucurător: corul care a cântat ireproșabil *liturghia arhierescă* este un cor țărănesc, organizat, instruit și condus de un țaran: d. Barna. Semu că Agru poate face și în această direcție mult bine.

Sedința solemnă, care a urmat, ținută în sala mare a „Cetății”, merită și ea cuvinte de laudă. Deși era ora 13 când s'a deschis și soarele dogoritor făcea concurență lloială căldurii cu care vorbeau oratorii, publicul a rezistat volnicește și a ascultat cu însuflețire pe cuvântătorii. Adevărat, au și avut pe cine. Cuvântul de deschidere al d. Dr. Florent Mihail a fost un adevărat studiu despre problemele vitale pe care trebuie să le urmărească Agru în zilele noastre. În același cerc de idei s'au ținut și cuvintele de salut adresate congresului de către Preasf. Alexandru, d. prefect al județului Sătămare Dr. Pogăciaș, canonic Dr. Al. Tăutu care a reprezentat Comitetul central al Agrului, par. rom. cat. Radici, Dr. Al. Nilvan purtătorul de cuvânt al „Aștrei”; par. Ilariu Boros (Asociația Maramureșană); Dr. Irina Berinde (în numele femeilor maramureșene) și d. deputat Dr. Tibil, președintele organizației locale.

Raportul general arată, că numărul organizațiilor locale a crescut dela 287 la 289, cu

18420 membri, față de 16720 câți au fost anul trecut. — Față de această situație mai mult decât mulțumitoare, cassa se prezintă destul de slăbuț: 2561 Lei venite, din care abia s'au cheltuit 428 Lei.

Programul mai cuprindea o conferență a d. prof. Dr. Augustin Popa. Din pricina timpului prea înaintat, ea a trebuit transformată într'un cuvânt mai scurt, de încurajare și însuflețire pentru steagul Agrului, pînta cărui se poate cuprinde pe scurt în cuvintele: Vrem o Românie creștină! — În locul alor doi vrednici membri din Comitet, pe cari Domnul i-a chemat la sine: Dr. Iuliu Pop și Dr. Titu Doroș, congresul a ales pe d. adv. Dr. Vasile Chindriș și Dr. Stupariu, medic.

Față de această situație mulțumitoare nu putem avea decât cuvinte de laudă. Și dacă e să exprimăm și o dorință, aceasta ar fi: am vrea să vedem pe intelectualii mireni în număr și mai mare sub steag și participând mai efectiv la muncă!

Praznicul Societății lui Isus

— La patru veacuri dela întiințare —

Lucrurile Domnului pornesc din începuturi umile, de regulă neluate'n seamă, ca mai apoi să crească, să se întărească și să dăinuie prin veacuri, în butul tuturor dușmănilor și prigonitorilor. Societatea lui Isus, — Ordinul Iezuiților, — are toate aceste semne ale lucrurilor Domnului.

A luat ființă cu patru sute de ani în urmă, de sărbătoarea Adormirii Preacuratei. Șapte inși erau cu totul, — șapte oameni cu carte multă și îndrăzneală și mai multă, — cei ce s'au întrunit atunci în capela sf. Dionisie, zisă și „Sancta Maria Montis Martyrum“ de pe colina Montmartre, depărtare ca la o milă de Parisul vremilor acelora, la sf. liturghie slujită de unul dintre ei (Petru Faber, singurul care era preot, hirotonit chiar în primăvara aceluia an) ca să se juruiescă, — după deprinderile suleștești făcute sub conducerea

fostului ofițer al lui Carol Quintul, acum student universitar și el și suflet al acestei grupări, Igațiu de Loyola, — cumcă vieța întreagă vor trăi în sărăcie, vergurie și ascultare, mai legându-se în chip deosebit că vor sta totdeauna la dispoziția Papii, pentru orice muncă apostolică. Și cu aceasta mica ceată a celor cinci spanioli, un savoyard și un portughez, (numele lor: Igațiu de Loyola, Francisc de Xaverio, Diego Laynez, Alfons Salmeron, Nic. Bobadila, Simon Rodriguez și Petru Faber) s'a constituit în societate religioasă. — Grăunțul de muștar răsărise. . .

Isvorită dintr'o extraordinar de îndrăzneală încredere în Dumnezeu, tagma Iezuiților a prins repede teren. Deși văzută rău chiar și de oameni de ai bisericii, și încă dintru început, la 1540 bulla papală „Regimini militantis ecclesiae“ îi aduce aprobarea lui Paul III. La trecerea din această vieță a sfântului său fondator, întâmplată la 1556, oștirea „Ienicerilor Papii“, cum li-se mai zicea Iezuiților, număra peste 1000 de luptători „Ad majorem Dei gloriam“ (deviza lor), răspândiți nu numai în Europa, ci și prin America, Asia și Africa. La 1549 au deja un mucenic din rândurile lor, la Punical, în răsăritul îndepărtat. Și acestuia i-au urmat până azi alți 133 martiri pentru Hristos și Biserica lui (cel mai recent e p. M. Pro, ucis anul trecut în Mexico). Asta în afară de cei 23 Sfinți și 138 Fericiți, odrăsliți de aceeași ambianță a Regulei de vieță stăpânitoare în sânul Societății lui Isus.

Cătu-i pentru starea de astăzi a acestor „batalioane de asalt“ și „trupe ușoare“ din armata sacră a Sfântului Părinte, numărul lor e de 23.570 membri, dintre cari 10.100 preoți, repartizați în 43 provincii și 7, așa zise, asistențe, în Italia, Germania, Franța, Anglia, Statele Unite și Țările Slave. Conduc 21 academii teologice (între cari și celebra Universitate din Roma, cu Institutul Biblic și cel Oriental), 28 școli superioare mirenești, 211 colegii (școli secundare), 26 observatorii astronomice, și 100 case de exerciții spirituale. La ceea ce să se mai adaugă cele mai bine de

350 periodice, gazete și reviste, ce tipăresc Iezuiții, dintre cari unele de greutate precumpănitoare în lumea teologică-științifică a Apusului, cum sunt cunoscutele: Zeitschrift für Katholische Theologie, Stimmen der Zeit, Civiltà Cattolica, Etudes, Razon y Fé, Month, America. (Vezi: Dr. Fr. Trautenau: 400 Jahre Gessellschaft Jesu, în „Schönere Zukunft“, nr. 49 din 2 Sept. c.).

Prestațiile științifice, sociale-culturale, ale membrilor Societății lui Isus, sunt de-a dreptul de nenumărat. Nu numai teologia cu toate disciplinele sale primare și secundare, ci și științele profane: astronomia, biologia, economia națională, pedagogia, etnologia, istoria literară ș. a. numără printre Iezuiți nume de cele mai ilustre (Secchi, Wasmann, Peschi, Dunin-Borkovski, Ricci, Baumgartner etc.). Pentru munca dezvoltată de dânsii cu peana ajungă indicația concludentă: Seria „Bibliotèque des écrivains de la Compagnie de Jésus“ n'a ajuns încă decât la jumătatea veac. XIX și a atins cifra fantastică de 11.000 de autori aparținând ordinului Sf. Igațiu de Loyola!

Și încă n'am pomenit de activitatea misionară a tagmei acestora active, militante pe excellentiam. Fie și despre aceasta numai câteva date. (După Osservatore Romano din 29 August c.). În 1933 Părinții Iezuiți activau în 51 de misiuni apostolice, prin: Europa, Asia, Africa, America, Indiile Orientale Olandeze, insulele Filipine, Caroline etc., având să pătorească 2.739.371 adulți botezați și să catehizeze 352.044 catehumeni. În cursul anului trecut au botezat 39.540 adulți, 117.852 copii, și 92.409 persoane în primejdia morții. Conduc, în teritoriile misionare, 11.659 școli cercetate de 484.123 elevi respectiv studenți, dela școli primare și de catehumeni până la universitate și colegii universitare. În plus, tot grijel lor le sunt încredințate: 122 orfanotrofii, 32 spitale, 392 dispensare farmaceutice, 20 tipografii și 69 periodice. Asta la un personal de: 1.790 preoți (1572 externi și 218 indigeni); 714 școlastici (431 externi și 283 indigeni) și 600 frați coadjutori (417 externi și

Foia „Unirii“

Anul Sfânt

Suntem în plin An Sfânt. Prea Sfințiii noștri ierarhi au publicat nu numai bulla, prin care Sfântul Părinte Papa Pius XI extinde binefacerile anului sfânt asupra întregii lumi creștine catolice, ci au dat totodată și îndrumările practice cuvenite, pentru a se dobândi cât mai multe haruri cerești în parohiile noastre. — Acest scop îl servesc și rândurile de față.

Originea. Anul sfânt, numit și an jubilar sau jubileu, ca și „amin“, „alleluia“, „osanna“ și altele, e de obârșie ebraică. La Evrei „Iobel“ se numea cornul sau trâmbița, cu care preoții Legii Mosalce vestiau anul sfânt, anul iertării. Acest an — tot al 50-lea — era, în adevăr, la poporul cel ales, un an de iertare, de împăcare, de răscumpărare generală. Prisonierii, sclavii, datornicii îl așteptau ca pe un an al mântuirii, iertându-li-se: prinsoarea, sclăvia, datoria.

Creștinismul a păstrat obiceiul acesta, dându-i o semnificație mai înaltă. Nu mai era vorba numai de eliberarea celor prinși, a celor robiți sau a celor înglodați în datorii, ci de deslegarea sufletelor de păcate și de pedepse — chiar și de cele mai grele — de schimbarea juruințelor sau a făgăduințelor sfinte, drepturi rezervate de obicei pe sama episcopilor și mai cu seamă Papei dela Roma.

Istoricul. Totuși instituirea anului sfânt e,

relativ, destul de recentă. Datează de abia 633 de ani. La sfârșitul anului 1299, s'a răspândit șovinul, printre creștinii din Apus, că cine, în anul următor, vizitează biserica S. Petru, dobândește mare har și binecuvântare cerească. Și, în adevăr, cu începere dela 1 Ianuarie 1300, mulțime nenumărată de credincioși atât din Roma, cât și din împrejurimi, ba chiar și din străinătate, a venit să se închine, cu evlavie, la mormântul verhovnicului Petru, căruia Domnul însuși i-a dat puterea cea mai mare în Biserica Sa: cheile, ca tot ce va lega pe pământ, legat să fie și în ceriu, și tot ce va deslega pe pământ, deslegat să fie și în ceriu. — Au adus, atunci, în fața Papei Bonifacie al VIII-lea, un bătrân de 107 ani. Acesta a spus că, înainte cu o sută de ani, când era copil, abia ajuns la anii priceperii, tatăl său l-a luat cu sine în Roma și l-a dus la mormântul sfântului apostol Petru, ca să se împărtășească cu sfințele taine și să fie iertat de păcate și de pedepsele cuvenite pentru păcate. I-a mai spus că, dacă va ajunge anul 1300 în această viață, să nu uite și să facă la fel. Așa se vede că, pe atunci, tot numai anul al sutălea era socotit ca an sfânt. La fel au mărturisit și alți bătrâni, atât din Italia, cât și din eparhia Beauvais a Franței.

Fără îndoială că indulgențele sau iertarea pedepselor cuvenite pentru păcate s'a practicat totdeauna în Biserică, începând din zilele Mântuitorului și ale sfinților Apostoli și până în epoca cruciatelor ce a precedat nemijlocit întemeierea Anului Sfânt în zilele papei Boni-

facie al VIII-lea. N'a fost oare o indulgență un favor special, minunea din Cana Galileii, făcută de Domnul Hristos, la stăruința mamei sale, sau iertarea din partea apostolului Pavel a incestuosului din Corint, în urma mijlocirilor făcute pentru el de creștinii cei buni și curățați? Cronicarul Al-beric din Trois-Fontaines spune că Papa Innocențiu III a vestit în 1208 indulgență plenară pentru toți cei ce, spovediți și cuminecați creștinește, vor pleca în expediție cruciată contra Turcilor, profanatorii sfântului mormânt și a celorlalte locuri sfinte din Palestina. Atunci spune că a fost purtat mai întâiu în procesiune chipul Domnului Hristos din marama S. Veronica.

Făcând papa Bonifacie al VIII-lea cercetări amănunțite, a aflat că, în adevăr, creștinătatea serbătorie ca an sfânt tot al sutălea an. În urmăre, prin bulla „Antiquorum“ din 22 Februarie 1300, pentru slava lui Dumnezeu și mijlocirea sfinților apostoli Petru și Pavel, încuviințează anul acela, ca an sfânt, cu indulgențe plenare pentru toți Romanii cari împărtășii cu sfințele taine, timp de 30 de zile vor vizita, zilnic odată, mormintele celor doi apostoli, iar pentru cei străini de Roma, cari vor face același lucru timp de 15 zile de ardândul. Mai hotărăște totodată ca, de aici înainte, tot al sutălea an să fie serbătorit la fel. Tot acest papă spune că pelerinii cari mor, fie în Roma, fie în drum spre Cetatea Eternă, înaintea de împlinirea tuturor condițiilor prescrite pentru dobândirea indulgențelor sau întâmplându-

183 indigeni). Se înțelege însă că având și ajutoare din afară de ordin. Așa de ex. 4664 Surori (2.292 externe și 2.372 indigene), 22.347 maestri și maestre, catehiști și catehiste ș. a. Toți aceștia însă lucrează sub supravegherea lor, după îndrumările lor, călăuziți și susținuți de membrii Societății lui Isus.

Cine nu vede în istoria de patru ori centenară a acestei țagme degetul lui Dumnezeu, aceluia-i lipsește însuși organul vederii. — Iar noi să preamărim pe Domnul puterilor, carele mari și minunate lucruri a făcut prin slugile Sale ce tocmai prăznuiesc mila și ajutorul Lui, și să ne alăturăm din inimă bucuriei lor.

R. Negru.

Artă și morală. Se știe: pe titlu c'ar face „artă pentru artă“, o sumedenie de certăți cu cele mai elementare reguli ale bune-cuvînțe se năpustesc asupra publicului cetitor, ori simplu privitor, cu fel de fel de produse de cea mai ablectă speță. Asta fără să li-se atîngă un fir de păr. Ba li-se cântă oșanale și li-se face atmosferă prielnică desfacerii marfei, cât le plouă numai așa gologanii.

Justiția Italiană a făcut însă deunăzi pe-un „producător“ de acest gen să înțeleagă și să simțească adevărul, că nu se poate debita, nepedepsit, murdărie, nici sub firma „Artă pentru artă“. Cazul e următorul:

Un anumit Camillo Donini din Milano a a tipărit, sub pseudonimul Millo da Milano, o carte intitulată sugestiv: *La Vergine proibita*. Curtea de Apel din numitul oraș sesizându-se de acest delict de presă și atentat la bunele moravuri, l-a găsit vrednic de osânda și, în temeiul articolelor 528 și 402 a Codului Penal Italian, l-a condamnat pe autor la 5 luni închisoare și 1500 lire amendă. Recursul la Curtea de Casație și apărarea avocatului Luigi Vaccelli, nu i-au folosit nimic. Supremul for judecătoresc Italian a confirmat sentința Curții de Apel din Milano, declarând categoric: Lucrarea lui Donini este obscenă. Prin urmare nu-i operă de artă. Și, în consecință, pasibilă

de prevederile legii privitoare la obscenitățile puse în comerț. — Punct.

Așa justiția italiană. Pe când la noi?... Și, Doamne, câtă lipsă am avea de o epurație sănătoasă și desinfecare radicală pe tărâmul produselor tiparnițelor.

Știri mărunte

Personale. Păr. mitropolit VASILE a plecat, Marția trecută, la stațiunea balneară-climatică Sovata, unde va rămâne cel puțin 10 zile. Urările de sănătate și rugăciunile noastre însoțesc pe iubitul Păstor în aceste zile de binemeritată recreare.

Congresul catolicilor maghiari.

Reuniunea poporală a romano-catolicilor ardeleni și-a ținut adunarea generală anuală în zilele de 1—2 Septembrie c. la Târgu-Secuesc. A participat toată elita intelectuală a maghiarilor din Ardeal, în frunte cu păr. episcopi Fiedler și Pacha. Mulțimi imense de popor din toată regiunea au transformat a doua zi a congresului, Dumineca, într-o puternică manifestație de credință. — Desbaterile diferitelor secțiuni ale reuniunii au fost coordonate toate în jurul ideii centrale: familia creștină. Conferențele și referatele varii, cari privesc această problemă vitală a zilelor noastre sub toate aspectele, formează un tot întreg. Adunate și coordonate, ele ar putea da o broșură foarte instructivă asupra acestei teme.

Primul catolic ce intră în guvernul indian. E autohton; de profesiune: avocat; îl cheamă Rao Bahadur Pannirselvam, și a intrat în guvernul provinciei Madras; provincie atârnată de Britania, cu o populație de 47.000.000. Bucuria catolicilor e mare foarte. Noul ministru, de altfel, e o personalitate impunătoare și cunoscută în acele părți de lume: a fost singurul reprezentant al catolicilor la primele două conferințe ale Mesei Rotunde la Londra; șase ani de zile a reprezentat pe coreligionarii săi în Consiliul Legislativ din Madras, făcând să trium-

feze, adesea, punctul de vedere catolic, și e unul din principalii membri ai Asociațiunii Catolice din India Meridională.

Vlăstar regal în mănăstire. Rudele și intimii fostului rege Alfons al Spaniei declară, că Infanta Beatrice este hotărâtă definitiv să ia vâlul călugăriei. Moartea tragică a fratelui său a grăbit propusul mai vechiu pe care îl avea printesa.

Locale. Vineri, în 14 Septembrie, la praznicul Înălțării sf. Cruci, va predica în catedrală păr. Iuliu Maior, directorul școlii comerciale de băieți; iar Dumineca următoare, după Înălțarea sf. Cruci, păr. Dr. Nicolae Lupu, profesor al academiei de teologie.

— Ieri, Vineri, s'a încheiat a doua serie a exercițiilor spirituale preoțești. Predicate tot de păr. canonic Dr. I. Marianescu, ele au împărțit harurile înnoirii sufletești unui nou grup de peste 100 preoți ai bisericii noastre. Râvna înnoită pe care o duc servitorii Domnului din această baie spirituală va fi, fără îndoială, izvor de binecuvântări pentru mulțimea mare a credincioșilor dornici de o viață mai bună.

— Tot ieri, după masă, și-a ținut și asociația „Sf. Nichita Remesianul“ adunarea generală, sub prezidiul păr. Dr. Ioan Bălan. S'au ascultat rapoartele secretarului (păr. Liviu Chinezu) și casarului (păr. Leon Sârbu) și s'au desbătut, într-o atmosferă elevată, o seamă de probleme și propuneri în legătură cu apostolia internă și externă a asociației.

Cinci milioane de sclavi. Cam atâția mai sunt astăzi, anul Domnului 1934, în lume. Așa arată un raport prezentat institutului de cooperare intelectuală, organism internațional pus sub egida Societății Națiunilor. — Și cuvântul nu e o metaforă. E vorba de sclăvia adevărată, brutală, barbară, în înțelesul antic al cuvântului. Se vând și astăzi oameni în târg, sunt chinuți și exploatați fără milă și fără drept de crâcnire, ca pe timpul faraonilor și a cezarilor. În Africa mai ales. Dar și în China. Și în America de sud. Și în insule. Statele coloniale s'au angajat solemn să stârpească această rușine. Ea durează totuși. — Rezultate ho-

alte piedici (boală ș. a.) de neînălțurarea cărorora ei nu pot fi socotiți vinovați, să fie părtași de aceleași indulgențe ca și cei ce îndeplinesc toate condițiile. Această dispoziție avea să fie păstrată și de papii următori.

Alte măsuri. Fiind sorocul de o sută de ani prea lung, încă în 1342 a plecat o delegație de credincioși din Roma la papa Clemente al VI-lea, atunci în Avignon, să-l reducă, deoarece puțin se împărtășesc în viață de binefacerile anului sfânt. Papa încuviințează cererea și, în anul următor (1343), hotărăște ca tot al 50-lea an să fie an sfânt, an jubilar.

Papel Urban al VI-lea și acest termin s'a părut prea lung. De aceea, în amintirea anilor petrecuți de Domnul Hristos pe pământ, a lăsat să fie serbătorit tot al 33-lea an, proclamând anul 1390 ca an jubilar. Din cauza desbinărilor mari ce erau atunci în Biserică, însă, binecuvântările aceluia an au fost destul de mici.

Papa Pavel al II-lea în 1470 la măsuri ca, pe viitor, tot al 25-lea an să fie an jubilar. Întâlnul jubileu prăznuit în aceste condiții a fost în 1475. El e însemnat și în istoria neamului nostru. De binefacerile lui s'a împărțit și Ștefan cel Mare, Domnul Moldovei, venind în pelerinaj cu Teoctist, mitropolitul, și cu toți boerii și fruntașii țării, în catedrala romano-catolică de atunci, și vestind pe papa Sixt al IV-lea despre strălucita lui biruință asupra Turcilor la Podul înalt, biruință care i-a asigurat, din partea papei, titlul onorific de „oștașul lui Hristos“.

Cu toată regularitatea introdusă de papii următori în serbarea anilor jubilar, totuși unii ani n'au putut fi serbați. De pildă, în veacul trecut singurul jubileu serbat normal a fost cel din 1825 sub papa Leo al XII-lea. Incolo, nici papa Pius al VII-lea n'a putut prăznui anul jubilar 1800, nici papa Pius al IX-lea anii 1850 și 1875. Abia Leo al XIII-lea a prăznuit, în condiții destul de anevoioase, anul 1900.

Ceremonii jubilar. Papa Grigorie al XIII-lea a introdus obiceiul să se cetească bulla despre viitorul an sfânt în biserică S. Petru în ziua de Ispas, adică în ziua înălțării Domnului la cer, iar în presara Crăciunului în celelalte biserici privilegiate din Roma (San Giovanni di Laterano, Santa Maria Maggiore și San Paolo fuori le mura).

Din 1500, adică dela papa Alexandru al VI-lea, e obiceiul ca la vecernia Crăciunului ce precedă anul sfânt, să se deschidă așa numita poartă sfântă a bisericii S. Petru în prezența Papii, iar în celelalte trei biserici în ființa de față a cardinalilor trimiși de el anume pentru aceasta. Și, precum se deschide, tot cu aceeași ceremonie se și închide în preseara Crăciunului următor.

Pricina pentru care anul sfânt se prăznuiește întâlnu și mai cu seamă la Roma și numai după aceea și uneori, în termin mai scurt, afară de metropola creștinătății, este pomenirea sfinților apostoli Petru și Pavel, ale căror morminte se află acolo și prin ostenelele cărora s'a întemeiat și dezvoltat Bise-

rica Romană, această mamă și povățuitoare a tuturor bisericilor creștine din lume. Pelerinagiile, ce au loc, la asemenea prilejuri, arată în chipul cel mai luminos, că Roma e patria comună a tuturor creștinilor catolici, că ea a fost aleasă de însași Pronia Cerească să fie centrul, iar papa de totdeauna, urmașul în scaunul episcopesc al S. Petru, capul tuturor creștinilor, căruia i-se cuvine cinste, ascultare și cucernică închinăciune. Numai acest universalism creștin poate lumina toate mințile și împăca toate inimile.

Afară de Roma. Deși binefacerile anilor sfinți erau, la început, legate de Cetatea Eternă, totuși din cauza depărtărilor mari, la care se aflau unele țări creștine de această cetate, papa Bonifacie al IX-lea a încuviințat pelerinagiile cu indulgențe plenare la Munich și Colonia, apoi chiar la Magdeburg și Meissen în Germania; la Praga, pentru țara vecină a Cehoslovacilor; la Cracovia, pentru Poloni; la Lourdes, pentru Francezi. — Cei cari erau scutiți astfel de oboșelile și cheltuielile unui drum lung până la Roma, contribuiau, în schimb, cu obolul lor la acoperirea cheltuielilor expedițiilor cruciate sau pentru alte scopuri creștinești: zidire de biserici, școli, spitale ș. a.

Jubilee extraordinare. Toți anii cari se repetă cu regularitate matematică: 25, 33, 50, 67, 75, 100 sunt ani sfinți ordinari, toți ceilalți, dacă sunt învredniciți să fie socotiți la fel de către Papa dela Roma, singurul în drept să ia asemenea măsuri, sunt ani sfinți sau jubilee

târtoare a dat și dă, și în acest câmp, numai munca desinteresată a misionarilor catolici. Adevărata muncă de civilizație!

Numirea Austriei. După prăbușire, împărăția Habsburgilor s'a transformat în „Republica austriacă”. Guvernul ei a comunicat acum Germaniei că în temeiul noii constituțiuni intrată în vigoare la 1 Mai c. denumirea ei oficială e alta. Și anume: »Națiunea federală austriacă». — Fie și așa!

Sfânta Sofia muzeu? Gazetele prețind a ști, pe temei de informațiuni sosite dela Istanbul, că minunata capodoperă a arhitecturii creștine, »Sfânta Sofia», nu va mai rămâne lungă vreme moschee. Va fi transformată în muzeu național. Se vor depune în ea comorile imperiului bizantin și otoman, pe cari le mai are Turcia de azi.

Avem prea multe mașini. Ministerul industriei și comerțului a întocmit o statistică a importului de mașini din anul trecut. Am cumpărat mașini în valoare de peste 900 milioane Lei. Cele mai multe din ele au intrat ca utilaj în fabrici. Întărită în felul acesta, puterea de producție a industriei românești e mai mult decât impunătoare: e prea mare. Piața românească nu-l va fi suficientă. Așa crede ministerul însuși. — Va trage și concluziile necesare, de a înceta odată cu sprijinirea scandaloaasă a industriei parazitare? Ne îndoiim.

† Dr. Ioan Pantea, avocat, fost senator, fost primar al municipiului Târgu-Mureș, bun credincios și fost primcurator al bisericii noastre din acel oraș, a trecut la cele veșnice în seara zilei de 3 Septembrie c. în anul 56 al vieții. — Fie-i partea cu dreptii!

Telefonul „Unirii”

C. Unirea. Dacă e să ne luăm după gazete, aveți dreptate. După ele, convenția intervenită între Stat și C. F. R. relativ la călătoriile cu reducere pe căile ferate dă dreptul la reducere de 50%: tuturor funcționarilor publici de stat, clerului bisericii dominante, pensionarilor..., precum și membrilor de familie a celor de mai sus. Despre clerul altor culte nu se pomenește. Deși ar trebui, dacă odată se menționează expres cel al bisericii dominante. — Ce vrea să fie asta, încă nu știm.

extraordinare. Așa e, de pildă, întâiul an de păstorie a noului papă, presupunând, bine înțeles, că n'a fost de curând un an sfânt; o chestiune de mare interes pentru întreaga creștinătate sau cel puțin pentru o întreagă țară creștină; o primejdie gravă sau ceva asemănător. Așa a orânduit papa Pius al IV-lea jubileu extraordinar în 1560 pentru încheierea cu izbândă a sinodului ecumenic întrerupt de două ori la Trident (Trento). Tot așa a vestit papa Sixt al V-lea jubileu extraordinar în 1585 întâi pentru Roma, pe urmă, pe timp de 15 zile, pentru toată lumea creștină, pentru a dobândi dela Dumnezeu zile de pace și de ocârmuire fericită.

În timpurile mai apropiate de noi, la 1869 papa Pius al IX-lea a încuviințat jubileu extraordinar pentru buna reușită a sinodului ecumenic din Vatican, iar în 1881, urmașul său, papa Leo al XIII-lea, pentru a dobândi din mila atotputernicului Dumnezeu sprijin și ajutor în necazurile cele mari, mângâiere și întărire în luptele împotriva număroșilor vrăjmași puternici, din lăuntru și din afară, al Bisericii.

Blenefacerile acestor jubilee ordinare și extraordinare sunt nemărginite. Bine înțeles, dacă creștinii își dau seama de însemnătatea lor și se apropie de sfintele taine cu smerenia cuvenită, făcând și alte fapte bune creștinești.

Un an sfânt este, doar, un an de cântă, adică de îndreptare, de desăvârșire, de îndru-

Ne vom informa. Se prea poate, că duhuri neadormite au încercat să-și vâre și aci codița. Nu mai trebuie să spunem, că dacă acesta ar fi cazul, se vor trezi cu ea sub roțile vagoanelor. Căci dreptatea este o locomotivă, care trece peste micile socoteli a celor răi!

C. Orăștie. Mare noroc cu plebiscitul ziarului »Curentul». Grație acestei democratice școale de încercări ortografice, a ajuns și mondialul Dv. »ziarist» Dr. Eug. Munteanu să-și vadă numele tipărit în fruntea unui articol (12. VIII. 34). Altfel ar fi murit, cogiamite ziarist, cu acest dor neimplinit. Îl felicităm pentru această binemeritată izbândă. Și și mai mult pentru ingenioasa rețetă pe care o dă pentru salvarea țării. Pare simplă de tot. Așa cum sunt, de altfel, toate adevărurile mari. Adecă: dacă vrei mântuirea României și prin ea a lumii întregi înălțare, faciți-vă toți și faciți pe toți ortodocși! Pe toate gardurile să se cucule numai și numai preoți ortodocși. A lor să fie școala, biblioteca, pământul și marea. »Unii» să piară, fiindcă ei nu servesc »slujbă lui Dumnezeu pentru Țară, Tron și Neam»! Să rămână numai pravoslavnicii făuritori de țară. Dar »să combinăm duhul ortodox (care-o fi ala? N. R.) cu disciplina apuseană» (știi D-ta ce-o fi aia? N. R.). — O, iubite dle »ziarist», cât de simpatice ești! Ne inspiri un sentiment creștinesc: mila!

P. Reghin. »Figuri Mureșene» sunt multe, nu numai cele înșirate pe paginile deslănatei broșuri pe care dd. Dr. Nicoară și V. Netea au pus-o în căruța despărțământului Reghin al »Astrei». Acești doi autori sunt ei înșiși »figuri», bune de pus în spirt. Fiindcă, în deosebire de alți muritori de rând, ei se încapăținează să facă ce nu știu și să scrie lucruri pe care nu le știu. Și fără a-și lua osteneala de-a cerceta. Căci nu le-ar fi fost greu, de ex. să afle că baronul Vasile Pop este înmormântat în cavoul familiei Maior, nu în al familiei Olteanu, cum scriu ei în savanta lor broșură (pg. 63). Ar putea ști, că adunarea generală a »Astrei» din 1925 a pus în amintirea marelui dispărut o placă comemorativă pe care a binecuvântat-o p. mitropolit Vasile, în prezența fostului președinte al »Astrei» V. Goldiș. Sunt lucruri petrecute și existente în chiar urbea pe care literații noștri autori o cinstesc zilnic cu umbra și cu pașii lor. Totuși, nu știu nici atâtea lucruri. Bine a spus, cine-a spus, pe vremuri: Ne sutor ultra crepidam!

Se caută

un învățător

de religie gr. catolică, dacă se poate tânăr, care ar putea să suplinească pe un coleg un an întreg și totdeauna să facă și pe cantorul, într-un oraș ardelean. Adresa la
(237) 1--1 *Administrația gazetelor.*

Cetiți și răspândiți: „UNIREA”

mare spre bucuriile cerești, de pilde bune, mântuitoare.

Marele convertit englez, Cardinalul Wiseman, celebrul autor al romanului creștin Fabiola, proslăvește anii sfinți pentru prilejurile minunate de convertire, de penitență, de restituirea averilor străine luate sau deținute pe nedreptul, de întoarcerea păcătoșilor publici, adesea împetriți în fărădelegi și păcate, atâtea lucruri pe care ar fi bine să le vadă, să le știe și să le fie de folos tuturor credincioșilor.

Iar papa Leo al XIII-lea care văzuse în copilăria sa anul sfânt 1825 vorbește despre acest an în astfel de cuvinte: Ni se pare că vedem adunându-se cetele de pelerini, că vedem mulțimea strângându-se în liniște și rânduială sfântă din biserică în biserică și că auzim pe bărbații apostolici propovăduind cuvântul lui Dumnezeu sub cerul liber, iar străzile și plețele Romei răsunând de cântările sfinte. Și avem și acum înaintea ochilor chipul papei însuși, care, înconjurat de mulți cardinali, arhiepiscopi și episcopi, da el, cel dintâiu, pildă de evlavie și de dragoste creștinească.

La toate neamurile, anii sfinți marchează date epocale.

Timpul este să facem și noi, din anul acesta sfânt, începutul unei epoci noi de întărire și de înflorire pentru țara noastră, întregită cu atâtea jertfe.

Păr. Ioan Georgescu

Asociația Generală a Românilor Uniți

Nr. 134—1934.

În conformitate cu art. 13 din statute convocăm

Congresul General

al Asociației Generale a Românilor Uniți („Agru”), pentru zilele de 5, 6 și 7 Octombrie 1934, la Lugoj, cu următorul

Program:

Vineri 5 Octombrie 1934:

Ora 15,57. Sosirea și primirea Comitetului Central în gara Lugoj.

Ora 16,30. Ședința Comitetului Central la Casinou.

Ora 19,— Vecernie.

Ora 20,30. Cina (Internatul dilectan, regulă sau la invitare).

Sâmbătă, 6 Octombrie 1934:

Ora 8,— Sf. Liturghie, cu predică.

Ora 9,30. Ședința de deschidere a Congresului, (citirea rapoartelor: secretarul general, casarul general, secția tinerimii, reuniunile de femei; constituirea Federației corurilor).

Ora 13,30. Masa (ca mai sus).

Ora 15,57. Primirea Înălților Arhieriei, în gara Lugoj.

Ora 16,30. Ședința a II a Congresului: (discuții asupra rapoartelor, descărcarea comitetului central, fixarea bugetului pentru anul viitor; Complectarea Statutelor).

Ora 19,— Vecernie cu predică.

Ora 20,— Cina (ca mai sus).

Ora 21,— Concert festiv la teatru: corurile din Lugoj, Cluj și Oradea, (cu intrare).

Duminică, 7 Octombrie 1934:

Ora 8,— Liturghie Pontificală cu predică arhierescă, (Binecuvântarea bisericii catedrale, cuminecare în masă, procesiune euharistică).

Ora 11,30. Ședința festivă a Congresului, (cuvântarea unui Înalt Arhiepiscop, a Președintelui, salutul autorităților, al confesiunilor, al reuniunii femeilor, al secției tinerimii). Paralel două cuvântări către popor în 2 săli.

Ora 13,30. Masă comună la „Dacia”.

Ora 14—16,30. Intrecere de coruri rurale în sala „Concordia” și o conferință.

Ora 16,30. Ședința a III a Congresului (proponeri și discuții, alegerea noului comitet central pe 5 ani, moțiunea și închiderea congresului).

Ora 20,30. Cina, (ca mai sus).

La această manifestație înălțătoare cu caracter național religios invităm, cu drag, pe lângă cei în drept, pe toți membrii Asociației Generale a Românilor Uniți, precum și întreg Clerul și pe credincioșii Provinciei Mitropolitane de Alba Iulia și Făgăraș.

Cluj, la 3 Septembrie 1934.

Secretar general:

ss. **Dr. Augustin Popa**

Președinte:

ss. **Dr. Valeriu Pop**

N. B. 1. De încartiruire se îngrijește comitetul local organizator, căruia i-se vor anunța participanții cel târziu până la 30 Septembrie 1934 la adresa: *Corneliu Zaslofi*, secretar episcopesc, Lugoj, (Episcopia). În special vor binevoi a menționa dacă doresc să participe la masa comună din 7 Octombrie la amiazi și dacă vor lua vuptul la internat.

2. Participanții la Congres vor beneficia de reducere pe C. F. R.; în acest scop își vor păstra biletele de tren.